

7/2702
GK 16

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĐI
İKİLİ SİYASİ İŐLER GENEL MÜDÜRLÜĐÜ
(APGM)

Sayı : 75287791-610-2018/14475296 - ACELE
Konu : Yazılı Soru Önergesi/Sn.Ömer
Faruk Gergerlioğlu/7/2702

08 -01- 2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

İlgi:12.10.2018 tarih ve 43452547-120.07 sayılı yazıları.

Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun ilgide kayıtlı 7/2702 esas numaralı yazılı soru önergelerinin yanıtı iliŐikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Mevlüt ÇAVUŐOĐLU
Dışişleri Bakanı

Ek: 2 sayfa.

**KOCAELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FARUK
GERGERLİOĞLU'NUN 7/2702 ESAS NUMARALI YAZILI SORU
ÖNERGESİNDE YER ALAN SORULAR**

1-Çin'in 1 Milyon Uygur Türkünü toplama kamplarında tuttuğu iddiası doğru mudur? Bu konuda Dışişleri Bakanlığına ulaşan bir bilgi mevcut mudur?

2-Bu iddia doğruysa Uygur Türklerinin toplama kampında tutulması gerekçeleri nelerdir?

3-Bu kamplarda işkenceye varan kötü muamelelerin yapıldığı ve yetersiz gıda verildiği iddiaları doğru mudur?

4-Bu konuyla ilgili Çin'de bulunan büyükelçi, konsolos vd yetkililerden bilgi alınmış mıdır? Bilgi alınmışsa bu bilgiler neden kamuoyuyla paylaşılmamaktadır?

5-Birleşmiş Milletler Irk Ayrımcılığının Kaldırılması Komisyonu'nun raporunda belirtilen iddialar doğruysa Çin'e "Nota verilmesi" hükümetin gündeminde midir?

6-Son 10 yıl içerisinde Türkiye'de yaşayan kaç siyasi Uygur Türkü hangi nedenlerle Çin'e iade edilmiştir?

**KOCAELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FARUK
GERGERLİOĞLU'NUN 7/2702 ESAS NUMARALI YAZILI SORU
ÖNERGESİNE YANIT**

9 Ekim 2018 tarihinde kabul edilen “Çin Halk Cumhuriyeti Terörle Mücadele Kanunu’nun Sincan Uygur Özerk Bölgesi’nde Uygulama Usulünün Gözden Geçirilmesi Hakkında Karar” yoluyla, Çin makamlarınca bir süre öncesine kadar mevcudiyeti reddedilen “yeniden eğitim kampları”nın yasal zemini yürürlüğe girmiştir.

Çin makamları, radikal gruplar ve terör örgütlerince kandırılan Çin vatandaşlarının topluma yeniden kazandırılması amacıyla “eğitim kamplarına” alındıklarını, ulusal lisanı, Çin tarihini, kültürünü ve aşırıçılık karşıtı mevzuatı öğrendiklerini, en az bir mesleği icra edebilecek tecrübe elde ettiklerini öne sürmektedirler. Bununla birlikte, kamplardaki Uygurların ve diğer Müslümanların sayısı hakkında bir açıklama yapılmamıştır.

BM İnsan Hakları Konseyi çerçevesinde ülkelerin dört yılda bir incelendikleri Evrensel Periyodik İnceleme Mekanizması (EPİM) Çalışma Grubu’nun 6 Kasım tarihli oturumunda Çin’deki İnsan Hakları durumu incelenmiştir. Söz konusu oturumda ülkemiz tarafından “bireylerin hiçbir hukuki zemini olmaksızın hapsedilmeleri, aileleri ve toplumla bağlarının kesilmesi gibi temel hak ve hürriyetleri kısıtlayıcı idari uygulamalara ilişkin kaygılara dikkat çekilmiş, ÇHC Hükümeti’nin uluslararası toplumla yakın çalışmasını ve tüm Çin halkı için evrensel insan haklarını tanımasını teşvik ettiğimiz” kaydedilmiştir.

Uygurlarla tarihi, dini, kültürel ve akrabalık bağlarımız bulunmaktadır. Çok sayıda Uygur kökenli vatandaşımız vardır. Türkiye, Uygurların anavatanlarında bütün Çin vatandaşları ile eşit koşullarda barış ve huzur içerisinde yaşamasına önem atfetmektedir.

SUÖB’deki gelişmeler Bakanlığımızca takip edilmektedir. Uygurlar hakkındaki görüşlerimiz ve duyarlılığımız tarafımızdan ve diğer üst düzey yetkililerimizce her vesileyle Çin makamlarına aktarılmaktadır.

Çin makamlarıyla yaptığımız görüşmelerde terörizmle mücadele sırasında evrensel hukuk normlarının gözetilmesinin önem taşıdığı ve bu mücadele sürecinde masum insanların teröristler ve radikallerden ayırt edilmesi gerektiği kuvvetle vurgulanmaktadır.

Son 10 yıl içerisinde siyasi gerekçelerle Çin makamlarına iade edilen Uygur Türkü bulunmamaktadır.